

МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ ПО ПРИЛАГАНЕ НА ИК ЗА СИК

**ПРИ ГЛАСУВАНЕ С ХАРТИЕНИ БЮЛЕТНИ И СПЕЦИАЛИЗИРАНИ
УСТРОЙСТВА ЗА МАШИННО ГЛАСУВАНЕ**

ЗА ИЗБОРИТЕ ЗА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА 4 АПРИЛ 2021 Г.

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

- СИК изпълняват правомощията си от деня на назначаването им до приключване на изборите и предаването в районните избирателни комисии (РИК) на протоколите с резултатите от гласуването, избирателните списъци, записващите технически устройства, финалният протокол от машината за гласуване, а в общинската администрация – на торбата с бюлетините, с печата на СИК и останалите изборни книжа и материали.
- Членовете на СИК се освобождават от служебните или трудовите им задължения за деня преди изборите, за изборния ден и за следващия ден. За това време те ползват по свой избор неплатен служебен отпуск, който се зачита за трудов или служебен стаж по специалността, или по тяхно искане – полагащия им се платен годишен отпуск.

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

- Изплащането на възнаграждения на членовете на СИК, регистрирани като безработни и/или с право на социално подпомагане, не ги лишава от получаване на обезщетение или помощи, както и не се изисква изменение на декларираните вече от тях обстоятелства.
- Членовете на СИК при изпълнение на своите функции са длъжностни лица по смисъла на Наказателния кодекс.
- Членовете на СИК не могат да носят отличителни знаци на партия, коалиция или инициативен комитет, а също и да участват в предизборна агитация.

ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА СИК

1. Еднократно възнаграждение на членовете на СИК/ПСИК/ССИК за произвеждане на изборите за народни представители на 4 април 2021 г.:

1.1. Председател – 105 лева

1.2. Заместник-председател – 95 лева

1.3. Секретар – 95 лева

1.4. Член – 80 лева

2. За получаването на бюлетините и другите изборни книжа и материали, както и за подреждане на помещението за гласуване - допълнително възнаграждение в размер по 15 лв. на всеки участвал.

3. Членовете на СИК/ПСИК/ССИК, които представят протокола на СИК/ПСИК/ССИК и другите изборни книжа и материали в РИК, съответно в общинската администрация - допълнително възнаграждение в размер на 30 лв. извън възнаграждението по т. 1. и т. 2.

ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА СИК

4. Членовете на СИК в секции, определени за произвеждане на изборите с машинно гласуване - допълнително възнаграждение в размер на 20 лв. извън възнаграждението по т. 1-3 по-горе.

Възнагражденията на членовете на СИК/ПСИК/ССИК не се облагат с данъци по Закона по данъците върху доходите на физическите лица.

За времето на работа в извънредна епидемична обстановка, обявена с акт на компетентен държавен орган, членовете на СИК/ПСИК/ССИК получават допълнително възнаграждение в размер на 50 на сто от възнаграждението по т. 1-т. 4 по-горе.

ЗАСЕДАНИЯ НА СИК И ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЯ

- ЗАСЕДАНИЯТА СА ЗАКОННИ, АКО ПРИСЪСТВАТ ПОВЕЧЕ ОТ ПОЛОВИНАТА ОТ СЪСТАВА ИМ

Брой на назначените членове на СИК	7	6	5	4	3
Брой на присъстващите членове, осигуряващи кворум за провеждане на заседанията	4	4	3	3	2

- ЗАКОНОСЪОБРАЗНИ РЕШЕНИЯ СЕ ВЗЕМАТ С МНОЗИНСТВО **2/3** ОТ ПРИСЪСТВАЩИТЕ:

Брой на присъстващите членове на СИК	7	6	5	4	3
Предложението се приема, ако за него са гласували „ЗА“	5	4	4	3	2

ПРЕДИЗБОРЕН ДЕН 3 АПРИЛ 2021 Г.

- **РАЙОННАТА АДМИНИСТРАЦИЯ И ЧЛЕН НА РИК ПРЕДАВАТ ИЗБОРНИТЕ КНИЖА И МАТЕРИАЛИ НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА СИК /ПОДПИСВАТ ПРОТОКОЛИ ЗА ПРЕДАВАНЕ И ПРИЕМАНЕ НА ИЗБОРНИ КНИЖА И МАТЕРИАЛИ/**
- ПРОТОКОЛИТЕ ЗА ПРЕДАВАНЕ И ПРИЕМАНЕ НА ИЗБОРНИ КНИЖА СЕ ПОДПИСВА ОТ ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА СИК /ПРИ ОТСЪСТВИЕ ОТ ЗАМЕСТИК – ПРЕДСЕДАТЕЛЯ ИЛИ СЕКРЕТАРЯ НА СИК/
- ПРОВЕРЕТЕ ВПИСАНИЯ ФАБРИЧЕН НОМЕР НА ПРОТОКОЛА НА СИК / ПРЕДАВА СЕ В ЗАПЕЧАТАН ПЛИК, КОЙТО ПОЗВОЛЯВА ДА СЕ ВИДИ ФАБРИЧНИЯ НОМЕР/
- ПРОВЕРЕТЕ ВПИСАНИТЕ НОМЕРА НА БЮЛЕТИНТЕ В ПРОТОКОЛА ЗА ПРЕДАВАНЕ НА МАТЕРИАЛИТЕ
- **ПЕЧАТЪТ НА СИК СЕ ПРЕДАВА В ЗАПЕЧАТАН ПЛИК И СЕ ПОДПИСВА ОТ ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА СИК, член на РИК и лице от районната администрация. ОТВАРЯ СЕ В НАЧАЛОТО НА ИЗБОРНИЯ ДЕН**

ПРЕДИЗБОРЕН ДЕН 3 АПРИЛ 2021 Г.

ПРЕДСТАВИТЕЛ НА ДОСТАВЧИКА НА СПЕЦИАЛИЗИРАНИТЕ УСТРОЙСТВА ЗА МАШИННО ГЛАСУВАНЕ ПРЕДАВА НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА СИК В ПРИСЪСТВИЕТО НА ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ, СЕКРЕТАР И ЧЛЕНОВЕ НА СИК, КАКТО СЛЕДВА:

- **МАШИНА ЗА ГЛАСУВАНЕ С ПАРАВАН КЪМ НЕЯ.**
- **БАТЕРИЯ ЗА РЕЗЕРВНО ЗАХРАНВАНЕ НА МАШИНАТА.**
- **КУТИЯ ЗА РАЗПИСКИ ОТ МАШИННОТО ГЛАСУВАНЕ.**
- **ПЕТ БРОЯ СМАРТ КАРТИ (2 БРОЯ ЗА ЧЛЕНОВЕТЕ НА СИК И 3 БРОЯ ЗА ИЗБИРАТЕЛИТЕ).**
- **ДВА БРОЯ ФЛАШ ПАМЕТ.**
- **ЗАПЕЧАТАН ПЛИК С ПИН-КОД.**
- **ЕДИН БРОЙ ЕЛЕКТРИЧЕСКИ УДЪЛЖИТЕЛ.**

НА КУФАРА, В КОЙТО СЕ НАМИРА МАШИНАТА ЗА ГЛАСУВАНЕ, ИМА РАЗПЕЧАТКА С НОМЕРА И АДРЕСА НА СЕКЦИЯТА.

АКО НОМЕРЪТ НА ДОСТАВЕНАТА МАШИНА ЗА ГЛАСУВАНЕ НЕ СЪОТВЕТСТВА НА НОМЕРА НА СЕКЦИЯТА, НЕ СЕ ПОДПИСВА ПРИЕМО-ПРЕДАВАТЕЛЕН ПРОТОКОЛ, ЗА КОЕТО НЕЗАБАВНО СЕ УВЕДОМЯВА РИК, КОЯТО УВЕДОМЯВА ЦИК.

ПОДГОТОВКА НА ИЗБОРНОТО ПОМЕЩЕНИЕ

- ПОМЕЩЕНИЕТО СЕ ОБОРУДВА ОТ ОБЩИНСКАТА АДМИНИСТРАЦИЯ - достатъчно място за работа на СИК, присъствие на наблюдатели, застъпници, представители на политически партии, коалиции, инициативни комитети, кабини за гласуване
- **В КАБИНАТА ЗА ГЛАСУВАНЕ СЕ ПОСТАВЯТ:**
  - ❖ табло, на което с големи букви е указано, че избирателят може да изрази своя вот само със знак „X“ или „V“, поставени с химикал, пишещ със син цвят
  - ❖ табло, на което са изписани имената на кандидатите по листи и кръгче пред всяко име, в което е вписан номера на кандидата

❖ химикал, пишещ със син цвят

Изборното помещение следва да е готово по начин, позволяващ гласуването на 4 април 2021 г. да започне с откриване на изборния ден – 7,00 часа.

АБСОЛЮТНО ЗАБРАНЕНО Е БЮЛЕТНИ ОТ КОЧАНИТЕ ДА СЕ ОТКЪСВАТ ПРЕДИ НАЧАЛОТО НА ИЗБОРНИЯ ДЕН, ВКЛЮЧИТЕЛНО И ЗА ПОДГОТОВКАТА НА ИНФОРМАЦИОННО ТАБЛО ПРЕД ИЗБОРНОТО ПОМЕЩЕНИЕ!!!

❖ Пред изборното помещение се поставя ИНФОРМАЦИОННО ТАБЛО

ИНФОРМАЦИОННО ТАБЛО

- образец от бюлетините за гласуване (СИК ползва бюлетина за гласуване, върху лицевата страна на която се изписва текст „ОБРАЗЕЦ“). **Образецът се изготвя и поставя на таблото при откриването на изборния ден;**
- всички писмени решения на СИК;
- указателна табела, че в секцията може да се гласува със специализирано устройство за машинно гласуване
- телефоните за връзка и подаване на сигнали до районно управление на МВР и до дежурния районен прокурор;
- телефон за връзка с РИК и РЗИ;
- табло, в което е указано, че избирателят може да изрази своя вот само със знак „X“ или „V“, поставени с химикал, пишешц със син цвят;
- табло, на което са изписани имената на кандидатите по листи и кръгче пред всяко име, в което е вписан номера на кандидата, съгласно подредбата в листата, регистрирана в РИК;
- указателна табела, на която се изписва номерът на секцията и отдолу – административните адреси от населеното място, които обхваща секцията.

ВСИЧКИ НЕОБХОДИМИ МАТЕРИАЛИ ЗА ПОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИОННОТО ТАБЛО СЕ ПРЕДОСТАВЯТ ОТ РАЙОННАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

НЕ ЗАБРАВЯЙТЕ ОБРАЗЕЦА НА БЮЛЕТИННАТА, ОТКЪСНАТА ЗА ПОСТАВЯНЕ НА ТАБЛОТО, ДА ПОСОЧИТЕ В ПРОТОКОЛА НА СИК

НЕ ЗАБРАВЯЙТЕ СЛЕД КАТО ПОДРЕДИТЕ ИЗБОРНОТО ПОМЕЩЕНИЕ ДА ГО ЗАПЕЧАТАТА С ХАРТИЕНА ЛЕНТА, НА КОЯТО ДА СЕ ПОДПИШЕТЕ **/НЕ СЕ ПОДПЕЧАТВА, ПЕЧАТЪТ НА СИК НЕ СЕ РАЗПЕЧАТВА ДО НАЧАЛОТО НА ИЗБОРНИЯ ДЕН/**

ИЗБОРЕН ДЕН 4 АПРИЛ 2021 Г.

- ИЗБОРНИЯТ ДЕН СЕ ОТКРИВА В 7.00 ЧАСА
- АКО НЕ СА СЕ ЯВИЛИ ПОВЕЧЕ ОТ ПОЛОВИНАТА ОТ ЧЛЕНОВЕТЕ НА СИК – **НЕ РАЗПЕЧАТВАЙТЕ ИЗБОРНОТО ПОМЕЩЕНИЕ** - ЧРЕЗ ПРЕДСТАВИТЕЛЯ НА РАЙОННАТА АДМИНИСТРАЦИЯ В МЯСТОТО ЗА ГЛАСУВАНЕ СЕ СВЪРЖЕТЕ И УВЕДОМЕТЕ РИК – ИЗБОРНИЯТ ДЕН СЛЕДВА ДА ЗАПОЧНЕ НАЙ-КЪСНО ДО 8.00 ЧАСА
- АКО НЕ СЕ Е ЯВИЛ ПРЕДСЕДАТЕЛЯТ – **РАЗПЕЧАТАЙТЕ ИЗБОРНОТО ПОМЕЩЕНИЕ** – ЗАМЕСТНИК-ПРЕДСЕДАТЕЛЯТ ОТКРИВА ИЗБОРНИЯ ДЕН – **УВЕДОМЕТЕ НЕЗАБАВНО РИК**

ИЗБОРЕН ДЕН 4 АПРИЛ 2021 Г. - ДЕЙСТВИЯ СЛЕД ОТВАРЯНЕ НА ПОМЕЩЕНИЕТО

- Проверете дали са налични изборните книжа и материали
- Проверете празни ли са изборната кутия, кутията за отрязъците от бюлетините и кутията за контролните разписки от машинното гласуване
- Проверете поставени ли са информационни табели, списък на кандидатите по кандидатски листи и химикал, пишещ със син цвят, в кабината за гласуване
- Отворете плика с печата на СИК. Наранете печата след което положете най-малко три отпечатъка върху протокола за маркиране на печата, които се подписва от присъстващите членове на СИК .
- Запечатайте с хартиени ленти изборната кутия и кутията за отрязъците. Хартиените ленти се подпечатват с печата на СИК и се подписват от присъстващите членове на комисията

ИЗБОРЕН ДЕН 4 АПРИЛ 2021 Г.

ДЕЙСТВИЯ СЛЕД ОТВАРЯНЕ НА ПОМЕЩЕНИЕТО

- Поставете образец на бюлетината на таблото пред изборното помещение
- Активирайте машината за гласуване съгласно указанията
- Разпределете функциите между членовете на СИК, с писмено решение
- Председателят на СИК обявява изборния ден за открит и незабавно уведомява РИК
- Поканете явилите се избиратели да гласуват
- При откриване на изборния ден могат да присъстват – кандидати, застъпници, наблюдатели, представители на партии, коалиции, инициативни комитети, избиратели, представители на средствата за масово осведомяване.

ИЗБОРЕН ДЕН 4 АПРИЛ 2021 Г.

ДОПУСКАНЕ НА ИЗБИРАТЕЛ ДО ГЛАСУВАНЕ

- **ГЛАСУВА СЕ САМО С ЛИЧНА КАРТА ИЛИ ЗЕЛЕН ПАСПОРТ –ЗА ЛИЦАТА, РОДЕНИ ДО 31.12.1931 Г./**
  - В случай, че срокът на валидност на личната карта е изтекъл в периода от 13 март 2020 г. включително до датата на изборите избирателят се допуска до гласуване, като не се изисква да представи удостоверение за издаване на лични документи по чл. 263 ИК от районното управление на МВР.
  - **НЕ СЕ ДОПУСКА** гласуване със свидетелство за правоуправление на МПС или задграничен паспорт!!!
  - **АКО ЛИЧНАТА КАРТА Е ПОВРЕДЕНА ИЛИ ИЗБИРАТЕЛЯТ ЗАЯВИ, ЧЕ Е ИЗГУБЕНА, УНИЩОЖЕНА, ОТКРАДНАТА ИЛИ В ПРОЦЕС НА ИЗДАВАНЕ– ДОПУСКА СЕ ДО ГЛАСУВАНЕ СЛЕД ПРЕДСТАВЯНЕ НА ОРИГИНАЛНО УДОСТОВЕРЕНИЕ, ИЗДАДЕНО ОТ МВР, СЪС СНИМКА, ВЪРХУ КОЕТО СЕ ОТБЕЛЯЗВА** номера на СЕКЦИЯТА, В КОЯТО Е ГЛАСУВАЛ и се връща на избирателя. В случай, че не представи такава **НЕ СЕ ДОПУСКА ДО ГЛАСУВАНЕ!!!**

ИЗБОРЕН ДЕН 4 АПРИЛ 2021 Г.

ДОПУСКАНЕ НА ИЗБИРАТЕЛ ДО ГЛАСУВАНЕ

- ПРОВЕРЕТЕ ДАЛИ ИЗБИРАТЕЛЯТ Е ВКЛЮЧЕН В ИЗБИРАТЕЛНИЯ СПИСЪК /ЧАСТ I ИЛИ ЧАСТ II/
- **НЕ ЧЕТЕТЕ ИМЕНАТА НА ИЗБИРАТЕЛЯ НА ГЛАС**
- ВПИШЕТЕ ДАННИТЕ НА ИЗБИРАТЕЛЯ В ИЗБИРАТЕЛНИЯ СПИСЪК – ЕГН, ВИД И НОМЕР НА ДОКУМЕНТ ЗА САМОЛИЧНОСТ – **КАТО НЕ ГИ ЧЕТЕТЕ И НЕ ГИ ДИКТУВАЙТЕ НА ГЛАС**

АКО ИЗБИРАТЕЛЯТ НЕ ФИГУРИРА В ИЗБИРАТЕЛНИЯ СПИСЪК:

❖ ПРОВЕРЕТЕ ДАЛИ НЕ ФИГУРИРА В СПИСЪКА НА ЗАЛИЧЕНИТЕ ЛИЦА .

❖ В СПИСЪКА НА ЗАЛИЧЕНИТЕ ЛИЦА, са включени лица които **НЯМАТ ПРАВО ДА ГЛАСУВАТ и срещу името им е отбелязана причината за това :**

- **„ПО“, „МП“, „НА“, „УГДМ“, „МВНР“**

- - **„ПО“** – лицето е поставено под запрещение, няма избирателни права и не може да гласува;

- - **„МП“** – лицето в момента изтърпява наказание „лишаване от свобода“, няма избирателни права и не може да гласува;

- - **„НА“** – избирателят е включен в списък по настоящ адрес и следва да гласува в секцията по настоящия си адрес и не може да гласува в тази секция;

- - **„УГДМ“** – избирателят се е снабдил с удостоверение за гласуване на друго място. Такъв избирател може да гласува само ако представи УГДМ, което се прилага към избирателния списък, а избирателят се дописва в допълнителната страница на избирателния списък (под чертата) и причината за дописването се отбелязва в графа „Забележки“, където се вписва „УГДМ“. Избирателят попълва декларация Приложение № 17-НС, че не е гласувал и няма да гласува на друго място. Не е необходимо удостоверение от общината;

- - „МВНР“ – избирателят е вписан в списък за гласуване извън страната, допуска се до гласуване без удостоверение от общината, попълва декларация Приложение № 17-НС, че не е гласувал и няма да гласува на друго място.

Избирател, срещу чието име е вписано „ПО“, „МП“, „НА“ може да гласува само ако представи удостоверение от общината по чл. 40 ИК /Приложение № 15-НС/, че основанието за включването му в списъка на заличените лица е отпаднало или не е налице

Избирател снабдил се Удостоверение по чл. 40 от ИК /Приложение № 15-НС/, се допуска да гласува по следния ред:

- членът на СИК заличава името на избирателя от списъка на заличените лица, като прекарва хоризонтална черта през името и другите данни на избирателя и отбелязва срещу тях „удостоверение по чл. 40 ИК“;
- - избирателят попълва декларация по образец – Приложение № 17-НС, че не е гласувал и няма да гласува на друго място;
- - членът на СИК вписва имената и другите му данни от документа за самоличност в допълнителната страница на избирателния списък (под чертата);
- - членът на СИК взема удостоверението и декларацията и след края на изборния ден ги прилага към избирателния списък;
- - в графа „Забележки“ на избирателния списък членът на СИК отбелязва основанието за вписване – „удостоверение по чл. 40 ИК“;
- - след гласуване, избирателят се подписва в избирателния списък (под чертата).
- **ДОПЪЛНИТЕЛНАТА СТРАНИЦА НА ИЗБИРАТЕЛНИЯ СПИСЪК (ПОД ЧЕРТАТА) Е СТРАНИЦАТА, КОЯТО ЗАПОЧВА СЛЕД КРАЯ НА ИЗБИРАТЕЛНИЯ СПИСЪК /С ПОДПИСИТЕ НА КМЕТА И СЕКРЕТАРЯ НА ОБЩИНАТА/РАЙОНА/;**
- **НЕ ЗАБРАВЯЙТЕ ДА ПРЕБРОИТЕ ИЗБИРАТЕЛИТЕ, ВПИСАНИ ПОД ЧЕРТАТА НА ИЗБИРАТЕЛНИЯ СПИСЪК, ПРИ ПРЕБРОЯВАНЕ И ОТРАЗЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ В ПРОТОКОЛА НА СИК!!!**

ЛИЦА, КОИТО НЕ СА ВКЛЮЧЕНИ В ИЗБИРАТЕЛНИТЕ СПИСЪЦИ, НО СЕ ДОПУСКАТ ДО ГЛАСУВАНЕ

- членовете на СИК и охраната на съответната секция след като представят декларация по образец /Приложение № 17-НС/, че не са гласували и няма да гласуват на друго място;
- избиратели с увредено зрение или затруднения в придвижването, които гласуват в избрана от тях секция или в секция, предназначена за тях на първия етаж (партер), след представяне на декларация по образец /Приложение № 17-НС/, че не са гласували и няма да гласуват на друго място;

- **избиратели, заличени от избирателния списък, тъй като са вписани в избирателни списъци в лечебни заведения, домове за стари хора и други специализирани институции, които в изборния ден се намират извън тях, се дописват по постоянния им адрес, след представяне на удостоверение – /Приложение № 16-НС/, издадено от ръководителя на лечебното заведение/дома, и декларация по образец /Приложение 17-НС/, че не са гласували и няма да гласуват на друго място**
- **избиратели, вписани в избирателни списъци в местата за изтърпяване на наказание лишаване от свобода и за задържане, които в изборния ден се намират извън тях – удостоверение /Приложение № 16-НС/, издадено от директора на институцията и декларация по образец/Приложение 17-НС/, че не са гласували и няма да гласуват на друго място**
- **избиратели, вписани в избирателни списъци на плавателни съдове под българско знаме, които в изборния ден се намират извън тях – удостоверение /Приложение 16-НС/, издадено от капитана на плавателния съд и декларация по образец/Приложение 17-НС/, че не са гласували, и няма да гласуват на друго място**

- **постъпилите в лечебни заведения, домове за стари хора и други специализирани институции за предоставяне на социални услуги лица, след съставяне на избирателния списък от ръководителите им - след представяне на декларация по образец /Приложение № 17-НС/, че не са гласували и няма да гласуват на друго място**
- **лицата от персонала на лечебните заведения, домовете за стари хора и другите социални институции и в местата за изтърпяване на наказание лишаване от свобода и за задържане, служебно заети в изборния ден по месторабота, въз основа на график за работа - след представяне на декларация по образец /Приложение № 17-НС/, че не са гласували, и няма да гласуват на друго място**

- **ученици или студенти редовно обучение** (включително курсанти, дипломанти, докторанти, специализанти) се дописват в секция по техен избор в населеното място, където се обучават, когато то е различно от населеното място по постоянния им адрес, след представяне на документ за самоличност и:

а) надлежно заверена от учебното заведение със седалище в населеното място за съответната учебна година ученическа книжка или за съответния семестър студентска книжка или уверение;

б) декларация по образец /Приложение № 17-НС/, че не са гласували и няма да гласуват на друго място.

След като ученикът или студентът гласува, в ученическата/студентската книжка се вписват датата на изборите и текст „гласувал“ така, че да не засяга текста на документа. Книжката или уверението се подписват от председателя или секретаря и един член на СИК и се подпечатват с печата на СИК, след което се връщат на ученика/студента. В графа „Забележки“ на избирателния списък членът на СИК отбелязва основанието за вписване – „чл. 241 ИК“

- **лицата явили се в секцията по постоянния си адрес, които не фигурират в избирателния списък, но имат право да избират (български граждани, навършили 18 г., които не са под запрещение и не изтърпяват наказание лишаване от свобода) и не са вписани в Списъка на заличените лица, се дописват в избирателния списък и гласуват, след като представят документ за самоличност и декларация по образец – Приложение № 17-НС, че не са гласували и няма да гласуват на друго място. В графа „Забележки“ на избирателния списък членът на СИК отбелязва основанието за вписване – „чл. 264 ИК“.**

- **ГЛАСУВАНЕ С ПРИДРУЖИТЕЛ:**

- ❖ **Неграмотността не е основание за гласуване с придружител.**
- ❖ Допускането на избирател да гласува с придружител е по преценка на председателя на СИК. **ИЗБИРАТЕЛЯТ НЕ Е ДЛЪЖЕН ДА ПРЕДСТАВИ ДОКУМЕНТ ОТ ТЕЛК/НЕЛК.**
- ❖ Придружителят не се подписва в избирателния списък. В графа „Забележки“ се отбелязва гласуването с придружител. Данните на придружителя се вписват и в Списъка за допълнително вписване на придружителите (Приложение № 72-НС). След гласуването придружителят се подписва **само** в този списък и получава документа си за самоличност.
- ❖ След приключване на гласуването Списъка за допълнително вписване на придружителите се подписва от председателя и секретаря на СИК.
- ❖ **Не могат да бъдат придружители следните категории лица:** член на СИК, представител на партия, коалиция, инициативен комитет, застъпник, наблюдател.
- ❖ **Едно лице не може да бъде придружител на повече от двама избиратели!!!**

Отказът на СИК да впише избирател в избирателния списък в изборния ден е в писмена форма и с кратки мотиви, и се връчва на избирателя. Избирателят може да оспори отказа пред РИК, която се произнася незабавно, но не по-късно от един час от получаване на жалбата и преди края на изборния ден.

ГЛАСУВАНЕ

- Член на СИК откъсва бюлетината от кочана пред избирателя, показва я, сгъва я така че горният край да опира в чертата под последното поле с квадратчето „Не подкрепям никого“, без да се закрива номерът на бюлетината в долния десен ъгъл и перфорацията над него и поставя един печат на гърба ѝ и я подава на избирателя
- **Забранено е да се откъсват бюлетини от кочана предварително!!!**
- Избирателят излиза от кабината със сгънатата бюлетина и я подава на член на комисията, който поставя задължително втори печат на гърба на бюлетината и сверява дали номерът върху бюлетината съответства на номера в кочана
- **Преди да върне бюлетината на избирателя, членът на СИК задължително се уверява, че е поставил втория печат на гърба на бюлетината**
- **Забранено е да се разгъва сгънатата бюлетина при поставяне на печата на гърба ѝ и при откъсване на отрязъка!!!**
- Избирателят пуска бюлетината в избирателната кутия, подписва се в избирателния списък и получава документа си за самоличност.

ГЛАСУВАНЕ ЧРЕЗ СПЕЦИАЛИЗИРАНО УСТРОЙСТВО ЗА МАШИННО ГЛАСУВАНЕ

- След вписване на данните на избирателя в избирателния списък член на СИК подава на избирателя смарт карта с надпис „Избирател“, като с тази карта не трябва да е гласувал предишният избирател.
- Избирателят поставя картата за гласуване в машината и маркира своя вот чрез докосване на екрана. След потвърждаване на направения избор се отпечатва от машината контролна разписка.
- Избирателят проверява в разписката данните за своя избор, сгъва разписката с текста навътре и я пуска в кутията за разписките от машинното гласуване. Връща смарт картата с надпис „Избирател“, подписва се в избирателния списък и получава документа си за самоличност.

- **ПРИ СГРЕШЕНА БЮЛЕТИНА:**

- ❖ Ако избирателят сгреша при попълването на бюлетината, той има право да поиска **втора бюлетина, но само веднъж**. Членът на СИК взема сгрешената бюлетина, без да я разгъва и надписва върху гърба ѝ „сгрешена“. Тази бюлетина се подписва от председателя, секретаря и член на комисията и се поставя печат, след което се отделя настрана. Членът на СИК подава на избирателя нова бюлетина, като я сгъва и подпечатва по вече указания ред. **Избирателят може да сгреша само един път**. При повторна грешка избирателят не получава нова бюлетина. В графа „Забележки“ членът на СИК отбелязва, че лицето не е гласувало, тъй като два пъти е сгрешило при гласуването.

- ❖ **Не забравяйте да опишете тези бюлетини в протокола на СИК!!!**

• ПРИ ПОКАЗАН И ЗАСНЕТ ВОТ, БЮЛЕТИНИ С НЕСЪОТВЕТСТВАЩ НОМЕР

- Ако избирателят покаже своя вот, заснеме вота или представи бюлетина с несъответстващ номер на номера в кочана, тези бюлетини не се пускат в избирателната кутия. **На избирателя не се дава втора бюлетина и не се допуска да гласува.**
- При заснет вот и показан вот СИК незабавно обявява бюлетината за недействителна и отбелязва това обстоятелство върху бюлетината и в графа „Забележки“ на избирателния списък. Бюлетината се унищожава с надпис „Недействителна по чл. 227“ (заснет вот) или „Недействителна по чл. 228“ (показан вот).
- При несъответствие на номера на бюлетината с номер в кочана тази бюлетина се обявява за недействителна и това обстоятелство се отбелязва върху бюлетината и в графа „Забележки“ на избирателния списък. **Избирателят не се допуска повторно до гласуване**

❖ **Не забравяйте да опишете тези бюлетини в протокола на СИК!!!**

ЛИЦА, КОИТО ИМАТ ПРАВО ДА ПРИСЪСТВАТ ПО ВРЕМЕ НА РАБОТАТА НА СИК В ПРЕДИЗБОРНИЯ И ИЗБОРНИЯ ДЕН. ЛЕГИТИМАЦИЯ И ОТЛИЧИТЕЛНИ ЗНАЦИ

При получаване на изборните книжа и подготовка на секциите 3 април 2021 г.	При откриване на изборния ден 4 април 2021 г.	По време на гласуването	При отваряне на избирателните кутии и установяване на резултатите от гласуването
	Избиратели		
	Кандидати		Кандидати
Наблюдатели – български и чуждестранни	Наблюдатели – български и чуждестранни	Наблюдатели – български и чуждестранни	Наблюдатели – български и чуждестранни
Застъпници	Застъпници	Застъпници	Застъпници
	Упълномощени представители на партии, коалиции и инициативни комитети	Упълномощени представители на партии, коалиции и инициативни комитети	Упълномощени представители на партии, коалиции и инициативни комитети
	Представители на средствата за масово осведомяване	Представители на средствата за масово осведомяване	Представители на средствата за масово осведомяване
			Анкетъори

- **Кандидатите за народни представители** се легитимират с удостоверение от РИК по образец Приложение № 71-НС от изборните книжа;
- **Чуждестранните наблюдатели** се легитимират с удостоверение от ЦИК по образец – Приложение № 35-НС от изборните книжа, а техният преводач с документ за самоличност;
- **Наблюдателите** се легитимират с удостоверение от ЦИК по образец – Приложение № 34-НС и носят отличителен знак утвърден от ЦИК – Решение № 1989-НС от 05.02.2021 г. на ЦИК;
- **Застъпниците** се легитимират с удостоверение от РИК по образец – Приложение № 45-НС и носят отличителен знак по образец – Решение № 1989-НС от 05.02.2021 г. на ЦИК;
- **Упълномощените представители на партии, коалиции и инициативни комитети** се легитимират с пълномощно от представляващите партията, коалицията или инициативния комитет и носят отличителен знак по образец – Решение № 1989-НС от 05.02.2021 г. на ЦИК;
- **Анкетьорите** се легитимират с удостоверение от ЦИК по образец – Приложение № 37-НС и носят отличителен знак утвърден от ЦИК – Решение № 1989-НС от 05.02.2021 г. на ЦИК;
- **Представителите на средствата за масово осведомяване (журналисти)** се легитимират с удостоверение от съответната медия/журналистическа карта.

Край на изборния ден

- Краят на изборния ден се обявява в 20.00 часа, ако пред изборното помещение няма избиратели
- Когато в 20,00 часа пред изборното помещение има негласували избиратели, председателят и секретарят на СИК установяват техния брой и самоличност. **Негласувалите предават личните си документи за самоличност/допустими за гласуване/ на член на СИК. Само тези избиратели се допускат да гласуват, но не по-късно от 21,00 часа.**
- След обявяване на края на изборния ден в 20,00 часа, съответно 21,00 часа, не се допуска гласуване.

ПРЕБРОЯВАНЕ НА ГЛАСОВЕТЕ

- СИК разпределя между членовете ѝ, кой ще има достъп до бюлетините и ще брой, кой ще вписва данните от преброяването на гласовете в черновата на протокола и в бланката чернова за преброяване на предпочитанията (преференциите), кой ще попълва протокола, кой ще опакова бюлетините и книжата и т.н.
- **При установяване на резултатите от гласуването задължително първо се работи с черновата на протокола.**

Попълват Част I от протокола – вписват данните за брой получени бюлетини и данните от избирателните списъци, данните по буква „А“ и данните по т. 1 и 2 от протокола, след което пристъпват към преброяване, отбелязване и опаковане на бюлетините **ИЗВЪН ИЗБИРАТЕЛНАТА КУТИЯ**, така както са посочени в протокола.

Отрязъците от бюлетините се изваждат от кутията и се опаковат в плик, който се надписва.

След като попълните **Част I**, може да пристъпите към изваждане на бюлетините от кутията и преброяване на гласовете.

Само СИК е компетентна да установи кой глас е действителен или не.

ГЛАСЪТ Е ДЕЙСТВИТЕЛЕН, КОГАТО:

- бюлетината е по установен образец;
- на гърба на бюлетината са положени два печата на съответната СИК;
- върху бюлетината вотът на избирателя е отбелязан със знак „X“ или „V“ с химикал, пишещ със син цвят, само в едно от квадратчетата за гласуване – за партия, коалиция, независим кандидат, или в квадратчето „Не подкрепям никого“;
- вотът е отбелязан в едно от квадратчетата за гласуване и няма отбелязано предпочитание (преференция) или е отбелязано едно или повече от едно предпочитание (преференция) в кръгчетата със знак „X“ или „V“ с химикал, пишещ със син цвят;

- знакът „X“ или „V“ излиза извън квадратчето на съответната кандидатска листа, но не навлиза в друго квадратче;
- върху бюлетината няма вписани символи и знаци, като букви, цифри и други знаци;
- в бюлетината има отклонения, дължащи се на дефекти и грешки при производството, или когато върху нея има механични увреждания или зацапвания.
- когато бюлетината има отбелязване със знак „X“ или „V“ с химикал, пишещ със син цвят, само в квадратчето „Не подкрепям никого“
- когато има отбелязване със знак „X“ или „V“ с химикал, пишещ със син цвят, в повече от едно предпочитание (преференция); приема се, че няма предпочитание и гласът се брои само за партията или коалицията;
- когато е гласувано за независим кандидат и е отбелязано и предпочитание (преференция); гласът е действителен и се брои за независимия кандидат

ГЛАСЪТ Е НЕДЕЙСТВИТЕЛЕН, КОГАТО:

- бюлетината не е по установения образец;
- на гърба на бюлетината не се съдържат два броя печати на съответната СИК;
- в бюлетината има вписани символи, като букви, цифри и други знаци;
- върху квадратче или кръгче в бюлетината знакът „X“ или „V“ не е отбелязан с химикал, пишещ със син цвят;
- вотът на избирателя е отбелязан със знак, различен от „X“ или „V“;
- върху бюлетината има отбелязване в повече от едно квадратче – на партия, коалиция, независим кандидат, или в квадратчето “Не подкрепям никого”;
- знакът „X“ или „V“ засяга повече от едно квадратче за гласуване, така че не може да се определи еднозначно вотът на избирателя;
- в бюлетината не е отбелязан вотът на избирателя (празна бюлетина).

Важно е да се знае относно преброяване на предпочитанията (преференциите):

- - липсата на отбелязано предпочитание (преференция) не прави гласа недействителен. Такъв глас се брои (отчита) само за партията или коалицията;
- - предпочитанието (преференцията) не се брои (отчита), когато има отбелязване със знак „X“ или „V“ с химикал, пишещ със син цвят, в повече от едно кръгче. Приема се, че няма предпочитание и гласът се брои само за партията или коалицията;
- - отбелязването на предпочитание (преференция), когато е гласувано за независим кандидат, не опорочава вота на избирателя. Гласът е действителен и се брои за независимия кандидат.

- В Методическите указания на ЦИК е описано по какъв начин СИК, следва да преброи бюлетините /гласовете/ за партии, коалиции и независими кандидати, като важно е да преброите всяка една бюлетина/глас/ и установите правилно нейната действителност или недействителност.
- След като попълните данните с резултатите в черновата на протокола и проверите, че са изпълнени вписаните контроли, Моля тогава да пристъпите към пренасяне на данните от черновата в Протокола на СИК.
- Ксерокопирайте черновата – копието се поставя в Плик-2 с книгата, които предавате на РИК.
- **ВАЖНО!!!** СИК разполага само с един секционен протокол, в който не се допускат грешки при попълването му. При допуснати грешки СИК получава друг формуляр от РИК по ред определен с Решение на ЦИК.

Опаковане на бюлетините и другите изборни книжа

Пликове с изборни книжа, които не се поставят в чувала /торбата/!!!

• **А.** В плик с надпис „Плик № 1-НС – Списъци на СИК № .....“ СИК поставят:

1.1. избирателния списък (Приложение № 1-НС);

1.2. декларациите (Приложение № 17-НС) и удостоверенията, приложени към избирателния списък (Приложения № 15-НС, № 16-НС и № 19-НС);

1.3. списъка на заличените лица (Приложение № 7-НС);

1.4. списъка за допълнително вписване на придружителите (Приложение № 72-НС).

- **Б.** В плик с надпис „Плик № 2-НС – Протоколи на СИК № .....“ СИК поставят:
  - 2.1. попълнения и подписан протокол на СИК с резултатите от гласуването за народни представители (Приложение № 97-НС-хм);
  - 2.2. финалния протокол от машинното гласуване;
  - 2.3. запечатания плик с двете флаш памети;
  - 2.4. запечатания плик с петте смарт карти;
  - 2.5. протокола за предаване и приемане на изборните книжа и материали (Приложение № 77-НС);
  - 2.6. протокола за предаване на сгрешен формуляр и приемане на нов формуляр на протокол на СИК, ако е съставен такъв при сгрешен протокол (Приложение № 84-НС);
  - 2.7. протокола с решението на СИК при оспорване действителността или недействителността на някой глас;
  - 2.8. особеното мнение на член на СИК, който не е съгласен с отразените в протокола резултати от гласуването;
  - 2.9. ксерокопие на черновата на протокола на СИК.

Пликовете № 1 и № 2 се подписват и подпечатват с печата на СИК от членовете на СИК преди поставянето в тях на книгата и материалите. Върху пликовете се изписва пълният 9-цифрен номер на секцията.

В. Изборни книжа и материали, които се поставят в торбата в отделни пакети и надписани, както следва:

- пакет с надпис „Неизползвани бюлетини“;
- пакет с надпис „Бюлетини по т. 3 от протокола на СИК“;
- пакет с надпис „Бюлетини с недействителни гласове“;
- пакет с надпис „Действителни бюлетини за кандидатски листи“;
- пакет с надпис „Действителни бюлетини „Не подкрепям никого““;
- пакет с надпис „Контролни разписки, начален протокол, разписка за текущо състояние и ПИН-код“;
- черновата на протокола на СИК;

В. Изборни книжа и материали, които **се поставят в торбата** в отделни пакети и надписани, както следва:

- бланките-чернови за отразяване на предпочитанията (преференциите);
- пакет с надпис „Кочани от бюлетините“, с които е гласувано;
- опаковани в плик отрязъци с номерата на бюлетините;
- протокола за маркиране на печата на СИК (Приложение № 82-НС);
- приемо-предавателния протокол за избирателния списък (Приложение № 73-НС);
- списъкът на лицата, получили копие от протокола на СИК (Приложение № 86-НС);
- постъпилите жалби и сигнали и протоколите с решенията по тях;
- други протоколи на СИК, извън поставените в плик № 2-НС;
- неизползвани образци на декларации;
- печатът на СИК.

Печатът се поставя в торбата в отделен запечатан плик, след като СИК/ПСИК приключи с копирането, подписването и подпечатването на копията от протокола на СИК и след подпечатване на пакетите с изборните книжа.

Другите помощни и технически материали, получени от общинската администрация, като кутия за отрязъците с номерата на бюлетините, неизползвани хартиени ленти, маркери, лепило, линейки, химикалки, не се поставят в чувала (торбата), а се опаковат отделно и се предават на общинската администрация.

Чувалът (торбата) с книжата се завързва. Около възела се залепва хартиена лента с изписани върху нея пълният 9-цифрен номер на секцията и собствено и фамилно име на всички членове на СИК. Хартиената лента се подпечатва и подписва от всички членове на СИК. При залепването на хартиената лента да не се използва тиксо. Върху чувала (торбата) се залепва хартиен етикет с надпис: „Избори за народни представители на 4 април 2021 г.“, и пълният 9-цифрен номер на секцията. При невъзможност да бъде залепен хартиен етикет, надписът може да бъде изписан и с маркер върху чувала (торбата).“

Предаване на специализираното устройство за машинно гласуване

Председателят на СИК в присъствието на зам.-председател, секретар и членове на СИК предава на представител на доставчика на специализираните устройства за машинно гласуване, както следва:

- 2.1. Машина за гласуване с параван към нея.
- 2.2. Батерия за резервно захранване на машината.
- 2.3. Кутия за разписки от машинното гласуване.
- 2.4. Един брой електрически удължител.

Председателят и секретарят на СИК (при отсъствие на председателя, на зам.-председателя на СИК) и представителят на доставчика подписват протокол за предаване и приемане на специализирано устройство за машинно гласуване (Приложение № 3 към методическите указания). Протоколът се съставя и подписва в три еднообразни екземпляра – един за СИК и два за доставчика.

Транспортиране на изборните книжа и материали до РИК

- **Забранява се на членовете на СИК да пренасят протоколите, бюлетините, изборните книжа и други материали по домовете си или на други места освен в РИК и в общината!!!**
- **Председателят, заместник-председателят и секретарят, а при отсъствие на някой от тях член на СИК, предложени от различни партии и коалиции, вземат от избирателната секция за предаване на РИК, съответно на общинската администрация, пликовете със списъците и протокола на СИК, както и чувала (торбата) с бюлетините и другите изборни книжа.**
- Книжата и материалите се транспортират от секцията (изборното помещение) до РИК и общината със специално организиран транспорт.
- Секционният протокол се предава на РИК **НЕРАЗПЛАСТЕН**. Представителите на СИК проследяват точността на въвеждане на данните от протоколите в Изчислителния пункт (ИП) на РИК.

СИК С НАЛИЧИЕ НА СПЕЦИАЛИЗИРАНИ УСТРОЙСТВА ЗА МАШИННО ГЛАСУВАНЕ

ВЪВ ВСИЧКИ СИК С НАД 300 ИЗБИРАТЕЛИ.

**ЗА ТЕРИТОРИЯТА НА РИК 23 СОФИЯ ТОВА СА ВСИЧКИ СИК, С
ИЗКЛЮЧЕНИЕ НА:**

- **СИК 224616003** В РАЙОН СТУДЕНТСКИ /БЛ.40, II етаж/
- **СИК 224616015** В РАЙОН СТУДЕНТСКИ /55то СУ НОВА СГРАДА/
- **СИК 234623032** В РАЙОН ПАНЧАРЕВО /СИК В ЧИТАЛИЩЕ С.
ПЛАНА/

СИК С НАЛИЧИЕ НА СПЕЦИАЛИЗИРАНИ УСТРОЙСТВА ЗА МАШИННО ГЛАСУВАНЕ

- СЛУЖЕБНИ СИК В ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ
- СЛУЖЕБНИ СИК В ДОМОВЕ ЗА СТАРИ ХОРА
- СЛУЖЕБНИ СИК В СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ИНСТИТУЦИИ
- СЛУЖЕБНИ СИК В МЕСТА ЗА ИЗТЪРПЯВАНЕ НА НАКАЗАНИЕ ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА
- СЛУЖЕБНИ СИК В COVID ОТДЕЛЕНИЯ
- ПОДВИЖНИ СИК ЗА ГЛАСУВАНЕ НА ИЗБИРАТЕЛИ С ТРАЙНИ УВРЕЖДЕНИЯ
- ПОДВИЖНИ СИК ЗА ГЛАСУВАНЕ НА ИЗБИРАТЕЛИ, ПОСТАВЕНИ ПОД ЗАДЪЛЖИТЕЛНА КАРАНТИНА ИЛИ ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ИЗОЛАЦИЯ СЪГЛАСНО ЗАКОНА ЗА ЗДРАВЕТО

БЛАГОДАРИМ ВИ ЗА ВНИМАНИЕТО!